

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ג' תשרי תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין מג | דף הכולל: שבת פד.
דף היומי בהלכה: מסעיף ו' עד סעיף ח'.
מוסר: אהבת חסד - וענין זה המאמר' עד 'ומעתה נבין'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הגאווה עד 'ודע שאנחנו מחוייבים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

הנהג יצא מהמוניט והחל לרקוד בכביש 'אין עוד מלבדו' | עדותו המפתיעה של המומחה מס' 1 לקווי כף היד | איך אפשר להשתיק את המלאך
המקטרג בתוך רגע אחד! | עם כל המתח ואימת הדין, כבודו של יהודי הוא מעל הכל - מעשה שהתרחש אצל כ"ק האדמו"ר מלעלוב זצ"ל | 1980

שובה ישראל

כששמע האב שבנו החל להיטיב את דרכיו, שמח
מאוד וניסה שוב להתקשר אליו, אך לא נענה. הוא הלך
לדירה בה התאכסן בנו ונקש בדלת, והנה רואה הוא
שמציצים עליו ב'קוקער', אך הדלת אינה נפתחת...

מעשה שהיה - עם מסר נוקב לכל אחד ואחד: וכי הקב"ה צריך את 'הדולרים' שלנו? הרי אין הוא רוצה אלא לראות את פנינו!

בקירוב הנופלים בעם, וכבר נוצר קשר בין בנו לר' פנחס. משנפגש
עמו האב, סיפר ר' פנחס, שאותו הבן מתחיל להראות סימני
תשובה, וכבר התחיל קצת להתחזק ולהתיישר.

כשמעו 'בשורות טובות' אלו ניסה שוב האב ליצור איזה קשר
עם הבן ע"י הטלפון, אבל הבן לא ענה לו. בצר לו ניסה האב שוב,
והלך לנקוש על דלתי הבית שבנו שוכן שם, והנה רואה שמתוך
הבית מציצים עליו ב'קוקער', אך הדלת אינה נפתחת.

בלב שבור ורצוף חזר האב ובכה מאין הפוגות לפני ר' פנחס:
"מה עוד יש לאל ידי לעשות כדי שבני יאבה לדבר עמי? וכי מה
ביקשתי ממנו - רק דבר אחד, שיאות לדבר עמי".

כאבו ובכיו של האב נגעו לעמקי לבבו של ר' פנחס והחליט
לדבר על כך עם הבן. וכך עשה, מיהר לשאלו: "הרי אני רואה
שהחילות להיטיב את דרכיך, מדוע הנך כה מתנכר לאביך
מולידך?"

ענהו הבחור: "הרי אני חייב לו עשרות אלפי דולר, ואין לי

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

מעשה שהיה לפני כמה שנים ושמעתיו מאיש מבין ונבון, בקי
נפלא בתורת הנפשות ה"ה הגה"ח רבי פנחס בונקער שליט"א,
בבחור שלדאבון לב ירד מצבו הרוחני מטה מטה, עם הזמן התחבר
לחבורת ריקים ופוחזים, ומפעם לפעם היה בא אל בית אביו עם
חבר מרעיו והללו היו משתכרים שם וכדי בזיון וקצף.

ויהי באחת הפעמים, גברה השכרות על בני החבורה והללו
החלו לשבר ולנתץ את כלי הבית עד שהגיע סכום הנזק לשיעור
של עשרות אלפי דולר. הבן, שעדיין פעם בלבו רגש לבית אביו
נתמלא בושה וכלימה וברח מהבית כל עוד נפשו באפו, ומאז עבר
לדור בבית אחד החברים.

מאידך, האב, שלא רצה לנתק את הקשר עם בנו, החל תר
ומחפש אחריו, אבל מאומה לא הועיל לו, הבן ניתק עמו כל קשר
ומגע, גם בטלפון לא אבה לענות לאביו.

אינה ה' לפניו, והאב שמע על ר' פנחס שהוא 'יחיד מומחה'

זאת ועוד, כי פעמים הרבה מחשב האדם בעצמו: הרי חטאתי רבות, והקב"ה תובע ממני כמה וכמה 'תשלומים', כיצד אשא פניו, כיצד הנני רוצה שתפילתי תתקבל, שתורתי תהא נחשבת לפניו, הרי אין בכלל תועלת בכל התורה והמצוות שאקיים. אבל האמת, כי טעות גדולה בידי. וכי הקב"ה מבקש מאתנו תשלומים? הרי פי מאה מזה הוא מבקש פשוט שנפנה אליו ראש ושנראה לו פנינו בתפילה ובתורה.

(באר הפרשה)

מאיפה לשלם, מה יש לי לענות לו ולדבר איתו כשהנני יודע מראש שאין לי כלל מה שהוא צריך ומבקש ממני?"
אמר לו ר' פנחס: "טיפש - כלום צריך האב את הדולרים שלך? הרי הוא רוצה לראות פניך ולשמוע קולך, ודבר זה חשוב לו פי מאה מהדולרים שלך."
והנמשל ברור, עד כמה אבינו שבשמים משתוקק 'לראותנו'... וכלשון הכתוב (ירמיה לא י ט) 'הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים וכו' על כן המו מעי לו'...

בעניינא דיומא

'קו החיים' לא משתנה בשום אופן" - אמר לי המומחה, "זה פשוט כמו הדיסק הקשיח של האדם, אבל היו מקרים בודדים שראיתי שהשתנה גם 'קו החיים' לכמה בני אדם - והם כולם היו יהודים!"

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה

הוא ה'חפצא' של החיים ואורך ימי אותו אדם שלא משתנה. הוסיף אותו מומחה ואמר: "אבל היו מקרים בודדים שראיתי, שהשתנה גם 'קו החיים' לכמה בני אדם, לפתע חלו שינויים גם בקו הזה - והם כולם היו יהודים! רק אצל יהודים גיליתי את המציאות הזו".

את הסוד אנו יודעים. "בראש השנה נפקדה שרה"... "בראש השנה יכתבון, וביום צום הכיפורים יחתמו". ... ליהודים יש את הכוח לשנות דברים מהשורש, אפילו את קו החיים שלהם, לאורך שנים וימים טובים.

(א' חפץ, מוסף שבת קודש האזינו תשע"ז)

יהודי תושב בני ברק סיפר לכותב השורות בשעתו, כי פגש את האיש הגדול בעולם בקריאת סימני כף היד - תושב אמריקה. ואותו איש מספר 1 אמר לו, כי מי שקצת מכיר את תחום כף היד יודע כי בפסי היד יש קו שנקרא 'קו החיים', שהוא הקו שלא משתנה.

בכל כף היד יש שינויים מגוונים, והמומחים יכולים לספר לך הכל על עצמך על ידי שרטוטי כף היד המשתנים - מה שעבר עליך ומה שלכאורה עתיד לעבור עליך באופן טבעי. אבל 'קו החיים' לא משתנה בשום אופן. זה פשוט כמו הדיסק הקשיח של האדם, עצם חייו, והוא גם מגלה על אורך שנות חייו. הקו הזה

הסיפור היומי

באותו יום אחר הצהריים התקשר בעל-המלאכה לקרוב משפחה של האלמנה לברר את כתובתה, כדי לדעת לאן יסע למחרת בבוקר. כששמע היכן מקום מגוריה, קפץ ממקומו בהתרגשות...

שיחו בכל נפלאותיו: ככל שמרבים להתבונן איך הקב"ה יורד לפרטים הקטנים ביותר כדי להנעים לנו את חיינו, כך נעשה לנו קל יותר להתקרב אליו בתשובה שלימה

הזמין האיש את בעל המלאכה שהיה רגיל לעשות את התיקונים בביתם. בעל המלאכה קיבל על עצמו לעשות את התיקון ואף הבטיח לעשותו בחינם כדי להרנין לב אלמנה, אולם הודיע שביום חמישי לא יוכל להגיע, ויגיע רק ביום שישי. כשהאיש הודיע על כך לאלמנה, הלינה על כך באמרה שהיא צריכה כבר לכבס לכבוד

לפנינו מעשה נפלא המגלה את אהבת השי"ת לבניו, מעשה שאירע לפני ימים אחדים ביום חמישי בשבוע שעבר: אלמנה טריה שבעלה נפטר זה עתה מנגיף הקורונה זקוקה היתה שיתקנו לה מכונת כביסה. היא הודיעה על כך לאחד מקרובי משפחתה וביקשה ממנו להזמין בעל מלאכה.

שבת קודש ואיך תוכל להמתין עד למחר...

באותו יום אחר הצהריים התקשר בעל המלאכה לקרוב משפחתה של האלמנה לשאול היכן מקום מגוריה, כדי לדעת לאן יסע מחר בבוקר. כשהלה אמר לו היכן מקום מגוריה, קפץ בעל המלאכה ממקומו ואמר בהתרגשות: "שמע נא! הסיבה שאמרתי שאיני יכול לבוא היום לבית האלמנה היתה בגלל שהוזמנתי היום לעשות תיקון אצל משפחה אחרת, והנה נודע לי בזה הרגע שהאלמנה ואותה משפחה - מתגוררים באותו בנין ממש. כעת אני נוסע לעשות את התיקון בבית המשפחה האחרת, וכשאסיים אעבור לביתה של האלמנה לתקן את מכונת הכביסה שלה..."

כמה נפלא הוא לראות איך הקב"ה דואג לבניו, ובפרט ליתומים ואלמנות, והלא אבי יתומים ודיין אלמנות הוא. כך הוא עורר את הרצון בלב בעל המלאכה לשאול כבר באותו יום היכן מתגוררת

האלמנה, וכל זה כדי שייודע לו שהיא מתגוררת באותו בנין ויבוא לעשות לה את התיקון כבר באותו יום כחפצה.

מעשים אלו הם מעשים שבכל יום, אך העבודה שלנו היא לשוחח בהם בכל עת, כי ככל שמרבים להתבונן איך הקב"ה יורד לפרטים הקטנים ביותר כדי להנעים לנו את חיינו, כך נעשה לנו קל יותר להתקרב אליו בתשובה שלימה.

שורש התרגשותנו מסיפורים אלו הוא התנוצצות של אור, כי בעת שמיעת סיפורים אלו, אנו מרגישים את טובו של הקב"ה, והרגשה זו אור היא. ולכן תיקנו חז"ל לברך ברכת אהבה רבה קודם ק"ש, כי רק על ידי שמרגישים את אהבתו של הקב"ה ומתמלאים מאורו, אנו יכולים להחזיר לו את אהבתנו ולייחדו עלינו מתוך אמונה איתנה שהוא משגיח עלינו בכל עת, ושכל מה שהוא עושה לנו הוא לטובתנו.

(הגה"ח הרב שמעון שפיצר שליט"א, גיליון 'הביננו')

בעניינא דיומא

מהחטא עצמו צומח מלאך שכל מטרתו היא להציק לאדם שהטא, לקטרג עליו ולגרום לו ייסורים. אבל ברגע שאדם מודה באשמה - אותו מלאך נאלץ להשתתק. הוא כבר לא יכול לקטרג...

הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל, על כוחה של חרטה אמתית

מכה רצינית. הוא כועס מאוד, יוצא אליך ומתחיל לצעוק. לוקח פרטים ופותח לך תיק. זה מלאך החבלה שלך.

נסה להגיד לו: "סליחה, אני באמת אשם. זה לא היה בסדר מצדי, ואני לא מנסה להתחמק מאחריות. אני אפצה אותך, כמובן על כל הנזק". האם הוא ימשיך לצעוק עליך? יתכן מאוד שהוא כבר לא יצעק. היחס שלו ישתנה. התיק לא יעלם, עוד תצטרך לשלם די הרבה, אבל לפחות המקטרג יפסיק את קטרוגו. בשונה מהנהג הנפגע, מלאך החבלה לא "אולי" יסתום את הפה מחמת וידוי, אלא בוודאי יסתום את פיו. פלאי פלאים. אבל בשביל זה צריך חרטה אמתית!

אתה יכול להיות גיבור גדול, כשאתה רחוק מהנסיון. 'אני מתחרט על מה שעשיתי, ודאי. ברור שלהבא אהיה בסדר ולא אחטא, מה השאלה בכלל...' אבל בינינו לבין עצמנו, אם שוב יגיע הנסיון - מה יעשה? האם לא יחזור על השגיאה שלו?

אם הוא עומד להיכשל שוב, החרטה שלו איננה חרטה אמתית. נכון, הוא התוודה, והצהיר שהוא מתחרט, אבל לא הצטער באמת ובתמים, צער גדול ונורא על החטא. החרטה צריכה להיות עם כל הלב. וצריך גם להסיק את המסקנות באופן כל כך חזק, שאין שום סיכוי בעולם שזה יקרה שוב.

החרטה היא לא איזשהו רהור רגעי, החרטה צריכה לגרום

פי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם... (דברים לב לו).

ראיתי ב"נודע ביהודה" דבר נפלא בענין הוידוי והחרטה:

אם אדם חוטא חס ושלום, מהחטא עצמו צומח מלאך חבלה, וכל מטרתו בחייו היא להציק לאותו אדם - הוא מכה אותו, וצועק עליו, מביא עליו צרות ויסורים, ומקטרג עליו בכל קטרוג שרק אפשר. דבר זה נרמז בפסוק בירמיהו (ב', י"ט): "תיסרך רעתך" - הרעה שלך, היא בעצמה תייסר אותך. אבל בעת שאדם מודה באשמה - אותו מלאך חבלה נאלץ להשתתק. הוא כבר לא יכול לקטרג.

את הרווח הזה אתה מרוויח באופן מיידי בעת הוידוי והחרטה - הפה של מלאך החבלה נסתם מיד!

גם הרמח"ל וה"אור החיים" הקדוש מביאים פירוש זה על הפסוק (ישעיהו ס"ד, ו'): "ותמוגנו ביד עווננו", כלומר, העוון שאנו עושים הוא זה שממוגג אותנו, הרעה של האדם - היא המייסרת אותו, לא הקב"ה. ובעל ה'חרדים' מוסיף ואומר, שעל ידי זה שהזדון נהפך לזכות, גם המלאך נהפך למלאך של זכויות ואז אין מי שיכהו.

משל למה הדבר דומה?

אתה נוסע, ומולך נוסע מישהו. הסחת את הדעת לרגע, לא נתת זכות קדימה ו... הרכב שלך נכנס בו. האוטו היקר שלו ספג

אני רואה שהתחרטת באמת מכל הלב, ואתה במצב שלא תחטא שוב גם אם יבוא עליך אותו נסיון - אני סולח לך מיד'.
כמדומני שזו הכוונה בדברי הרמב"ם: "עד שיעיד עליו יודע תעלומות". הקדוש ברוך הוא יודע מה שיש בלב האדם. אחרי החרטה, הוידי והקבלה לעתיד - אדם מגיע למצב של "לא ישוב לכסלה עוד". הוא לא צריך להוכיח את עצמו שלוש פעמים כמו השור, כי הקדוש ברוך הוא רואה ויודע מה שבליבו, ומקבל את תשובתו. על כך נאמר: "מודה ועוזב ירוחם". בתחילת יום הכיפורים, ב"כל נדרי", אנחנו מתחילים להתוודות. כל אחד יקבל על עצמו קבלות, כל אחד בדרגה שלו - לא לדבר בזמן התפילה, לשמוע קריאת התורה, להתחזק בבין אדם לחברו...
נוסיף קבלה טובה, ועוד קבלה טובה... והקדוש ברוך הוא יראה את הרצון הטוב שלנו ואת המאמצים שלנו.
(מתוך 'אריה שאג' ימים נוראים)

לכך שאם הוא יעמוד אי פעם באותו נסיון - לעולם לא יכשל בו. עכשיו תראו איזו פריבילגיה יש לנו:
כמה משלם שור שנגח?
שור שנגח בפעם הראשונה משלם חצי נזק. שור שנגח פעם שניה משלם גם כן חצי נזק. בפעם השלישית השור הופך להיות שור מועד, ומעתה ישלם נזק שלם, אם יזיק.
האם השור הזה יכול לחזור בתשובה?
אמנם אין לו חרטה, וידי וקבלה לעתיד, אבל גם אצל שור יש רמז לסוג של "חזרה בתשובה" - אם השור יקלע שלוש פעמים למצב שבו היה בעת שנגח - שוב יראה אנשים וכו', ועל אף זאת הוא לא ינגח ולא ישתולל - יחזור להיות שור תם.
אנחנו, בני האדם, זוכים לחסד נפלא של הקדוש ברוך הוא. בורא העולם אומר: 'אינני צריך שתעמוד שלוש פעמים בנסיון. מספיק שאני מסתכל בתוך ליבך ורואה בדיוק מה קורה שם. אם

קול העם

כשאבי הגיע לקומה 6 התברר לו שהחדר בשיפוצים ועליו לעלות לקומה 7, שם יתנהל המשפט. נו, קומה אחת הוא מסוגל לעלות. הוא יצא למדרגות, והנה הוא מגלה שנפל מהפח אל הפחת...

ומה התברר בסוף? לא פח ולא פחת, אלא השתלשלות מופלאה שהמחישה כי 'אין עוד מלבדו'

המילים האלה. כך אבא יצא למשפט. הוא הגיע לבית המשפט 'השלום' בתל אביב, וראה שחדר השופט נמצא בקומה 6, שם יערך המשפט. מלכתחילה, לא היה עולה במעלית שרבים הנכנסים והיוצאים בה בכל קומה, בגלל שמירת עיניים, אך משום שסבל על הכליות זו היתה סכנה בשבילו לעלות במדרגות, לכן נאלץ לעלות במעלית.
כשהגיע לקומה 6 התברר לו שהחדר בשיפוצים ועליו לעלות לקומה 7. נו, קומה אחת הוא מסוגל לעלות במדרגות. יצא למדרגות, והנה הוא מגלה שנפל מהפח אל הפחת, משני צידי המדרגות עומדות נשים, והרי אין לעבור ביניהן.
הוא פנה אל השתיים בכל הכבוד הראוי ושאל: "תוכלו בבקשה לפנות את המעבר, כי אסור לי לעבור בין שתי נשים". אחת הנשים שאלה: "האם אנחנו טמאות?" - "חלילה", ענה אבי, "הגמרא כותבת שיש סכנה בדבר. גם לאשה אין לעבור בין שני גברים, ואיני חושב שזה מפני שאני טמא".
הן פינו את המעבר. אבי עלה את גרם המדרגות ולאחר מכן הודה להן: "אני מודה לכן שהתחשבתן ברגשותי, ה' ישלם שכרכן".
המשפט נפתח, וכבר רואים אות לטובה. המדינה היתה צריכה לשלוח שני תובעים, אך למעשה הגיע רק אחד בדרג נמוך יותר. בעת שאבי נעמד בצד הנאשם, מישהי נופפה לו לשלום. הדבר

לאבי מורי יש עסק של מעון ילדים. יום אחד הוא מקבל הזמנה לבית משפט בטענה שהוא גונב את העובדות שלו ואינו מפריש עבורן את האחוזים הקבועים בחוק לקופת גמל המיועדת לפנסיה.
הדבר לא היה נכון. נראה שהרושם שנוצר קרה מפני שהעובדות ביקשו תלושים נמוכים יותר וגבוהים יותר, וביקשו שהמשכורת תחולק בצורה שונה מהרגיל. זה מה שגרם לבעיות. מבירור קצר העלה אבי שתביעה כזאת היא צרה צרורה. הסיכוי לצאת ממנה זכאי הוא אפסי, כי התביעה משומנת היטב, ועל כל טיעון שיעלה לטובת אבי, הם יעלו טיעון נגדי ויביאו לכך שהוא ישלם קנס של ארבעים אלף שקל, וכמובן - סגירת העסק.
הוא ראה שכלתה אליו הרעה, ובדרך הרגילה אין לו הרבה מה לקוות, אך הוא לא התייאש והחליט להתחזק ביותר באמונה ובטחון. הוא שכר עורך דין מתחיל, חבר מתמחה שזה עתה סיים את חוק לימודי המשפטים.
לצד זה הלך ותלה מודעות מאירות עיניים בכל רחבי בני ברק - "אין עוד מלבדו". המודעות האלו נותרו תלויות זמן רב מאז, ואם מישהו תהה מי תלה אותן, הנה לכם התשובה...
בבוקרו של יום המשפט הוא קרא לכל הילדים. אני הייתי אז בחור זוכיתי גם כן להשתתף במעמד. אבא ביקש מכולנו לומר בפה מאה פעמים "אין עוד מלבדו" ולחשוב על המשמעות של

השניים יצאו, והתובע אמר לאבי: "אני רואה שהשופטת הולכת להצדיק אותך. תן לי 2000 שקל ונגמור את הסיפור". המשפט הסתיים. 2000 שקל הלכו לכפרה, וזהו! הכל השתלשל בצורה מופלאה כל כך, שראו בחוש מי הוא שופט כל הארץ, אין עוד מלבדו. אבי ירד למטה ונכנס למונית שחיתתה לו, כמו שסוכם. אבא סיפר לנהג את השתלשלות העניינים, והלה התרגש כל כך, שהוא פתח את דלת המכונית וצעק אל העוברים והשבים: "יש אלוקים! אין עוד מלבדו! תדעו שיש אלוקים!"

(גיליון השגחה פרטית)

היה תמוה בעיניו, מי מכיר אותו כאן? ומה לו ולאשה זו? התברר ששתי הנשים שאבי לא ראה את פניהן כלל, הן השופטת והכתבנית, שיצאו לשוחח בחדר המדרגות, כי החדר המקורי שלהן בשיפוצים... המשפט התחיל, והשופטת אמרה לתובע: "היהודי הזה נראה לי צדיק. הוא לא נראה לי מישהו שיגנוב את העובדות שלו, לא חושבת שיש מה להתדיין כאן. תצאו החוצה ותעשו פשרה". אבי השיב: "העובדות חתמו שלא גנבו אותן". התובע ניסה לטעון: "איימתם עליהן בפיתורין", אבל השופטת לא הקשיבה בכלל.

יהלומים מגדולי ישראל

כשנכנס ר' שמחה פנה אליו הרבי: "יש לי עוגמת נפש מכך שלא כיבדו בברכה את פלוני, יהודי נכבד שהסב בשולחן. אני שוקל לכבדו לגשת לעמוד לאמירת סליחות"... כששמע זאת ר' שמחה חוורו פניו

עם כל המתח ואימת הדין בהם היה שרוי, ולמרות הקהל הגדול שציפה לשומעו באמירת הסליחות הראשונות - כבודו של יהודי היה אצלו מעל הכל | מעשה שהתרחש אצל כ"ק אדמו"ר מלעלוב זצ"ל

לפני התיבה לאמירת סליחות"...
כששמע זאת ר' שמחה חוורו פניו, בידעו כמה יתאכזב הציבור שטרם ובא בהמוניו כדי לשמוע את הרבי יורד לפני התיבה, כבן המתחטא לפני אביו.
"והרי כל העולם טרחו והגיעו כדי לשמוע את הרבי", ניסה לבקש מרבינו לסגת מכוונתו.
"נו..." נענה הרבי וביטל את הטענה.
"אבל יהודי נכבד זה אינו מכיר היטב את 'נוסח' הסליחות של רביה"ק הרדצ"ש", טען שוב ר' שמחה.
טענה זו כבר התקבלה על ליבו של רבינו. "ניחא, אני אגש", נענה, "אבל ברצוני שיכבדו אותו לעמוד לצדי באמירת הסליחות, שיעמידו לו סטנדר ליד העמוד להפיס את דעתו".
והרבי לא החל באמירת הסליחות עד שלא הביאו סטנדר ועשו כן, או אז יכול היה לגשת לאמירת סליחות...
(גיליון אהל מועד - לעלוב)

מספר הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א, משב"ק של כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זצ"ע:
היה זה במוצאי שבת סליחות תשס"ט, השנה האחרונה לחיי אדמו"ר זצ"ע. בסעודת מלוה מלכה שהתקיימה לפני אמירת סליחות, נערך גם 'שבע ברכות' לאחד מאנ"ש. לאחר שהסתיימה המלוה מלכה נכנס הרבי לחדרו והחל יושב ומתבונן בדבר מה, ופתאום שאל: "הרי לא כיבדו את יהודי נכבד פלוני בברכה ב'שבע ברכות?!"
עם כל המתח ואימת הדין בהם היה רבינו שרוי קודם אמירת הסליחות הראשונות, ולמרות הקהל הגדול המצפה בחוף - כבודו של יהודי היה אצלו מעל הכל, הכל נדחק הצידה.
"תקרא לר' שמחה" (הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א, ואמן בית רבוה"ק) הורה לי הרבי.
מיד בהיכנסו פנה אליו הרבי: "יש לי עוגמת נפש על שלא נתנו ברכה ליהודי נכבד פלוני שהסב בשולחן, אני שוקל לכבדו לרדת

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מדוע החמירה כל כך התורה בעוון לשון הרע

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

ראויה כלפי אנשים, בוודאי יכעס עליו אביו מאד, ויענישוהו על כך בחומרה, ומי גרם לכל זה? המספר.
וכן הוא הענין בדבור לשון הרע, שהרי הקב"ה אוהב את ישראל שהם בניו, ואף שיודע מעשיהם, אעפ"כ מתנהג עמהם בחסד ורחמים מרוב אהבתו אליהם, אבל אם יבוא אליו המקטרג [שהתעורר מחמת שסיפרו לשון הרע] ויאמר עד כמה גרועים מעשיהם של בניך, יהיה חייב להענישם, אבל יתגבר בו הקפדה ושנאה למי שעורר את המקטרג, מדוע גרם בסיפורו זה שצריך לכעוס על בניו, בהתבוננו שאין כוונתו כלל לתועלת אלא לקנטר ולבזות חברו, ולכך לא ירצה להצילו מצרותיו.

כותב ה'חפץ חיים' בהקדמה, כי נראה פשוט שהטעם שהחמירה התורה כל כך בעוון לשון הרע הוא, משום שמעורר בזה הרבה את המקטרג הגדול על כלל ישראל, ועל ידי זה הורג כמה אנשים בכמה מקומות, וכמו שכתב הזהר הקדוש בפרשת פקודי. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים על כך מה שכתב ה'חפץ חיים' בספר שמירת הלשון (ח"א שער הזכירה פ"ב), שאדם המדבר לשון הרע ומעורר קטרוגים על ישראל, הקב"ה מקפיד עליו ואינו רוצה להצילו מצרותיו. והמשיל זאת לאדם שמרוב אהבתו לבנו מחפה עליו אף שמתנהג שלא כשורה, אמנם אם יבואו אנשים ויספרו לו על קלקולי בנו והתנהגותו הלא

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה גרם לעיכוב הגדול בתפילת קבלת שבת בישיבת ראדין?

עירובין דף מג

"שמניחים צרכי שבת והולכים להקביל פניו" (רש"י)

פעם התאספו בישיבת ראדין בני הישיבה בערב שבת והתכוונו להתפלל קבלת שבת. הזמן הגיע, אולם ה"חפץ חיים" השתהה והיה ניכר עליו שעדיין אינו מוכן להתחיל להתפלל. הציבור לא הבין למה ה"חפץ חיים" מחכה, למי הוא ממתין?! עד שקם הגאון רבי משה לנדינסקי ואמר לבחורים: "תגידו ל"זקן" שהמשיח כבר לא יבוא היום, אפשר להתחיל להתפלל תפילת שבת..." ("יוסף דעת")

(נר לשולחן שבת)

בא יהודי ובירך את הרב מבריסק שיזכה לקבל פני משיח צדקנו. שאלו הרב מבריסק: "והיכן המקור שאכן נלך להקביל פני משיח?" לא ידע להשיבו.
הלך היהודי לרב מטשיבין ושאלו זאת. בגאונותו השיבו מיניה וביה: 'רש"י עירובין מג:'. הגמרא אומרת שם: 'כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא בערבי שבתות ובערבי ימים טובים מפני הטורח'. ומפרש רש"י: 'שמניחים צרכי שבת והולכים להקביל פניו'. (יש"כ להרה"ג רמ"ו)

24 שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2 3 4

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 2

הרב **אליה אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2 6

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

חדש!

ביאורי התוספות
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 28

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ו
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מהי הנאמנות של 'מְסִיחַ לפי תומו'?

אודות המאורע או הפרט הנדונים. ובמקרים מסוימים שבהם יש לאותו אדם תועלת מההשלכה ההלכתית של דבריו, אף אם השיחה נראית כאקראית, אנו חושדים בו כי ניסה להערים על השומעים, ובאמת אמר את דבריו במתכוון, כדי להפיק מהם את התועלת הדרושה לו.

[שו"ע תקיג, ו, ומשנ"ב כז-כח; ביאורים ומוספים דרשו, 20]

בנוגע לנדונים שונים, בהם נדרשת נאמנות כדי להעיד על מאורע מסוים, או פרט מסוים, שיש להם השלכה הלכתית, ישנה נאמנות גם לכאלו הפסולים לעדות זו, המכונה: 'מְסִיחַ לפי תומו'. ופירושה, שמתוך שיחה אקראית של אותו אדם הפסול לעדות, נודע על המאורע או הפרט המסוימים.

ו'שיחה אקראית', היינו שאותו אדם שוחח על כך מעצמו, כבדרך אגב, ולא בכוונה להעיד, ואף לא כתשובה לשאלה על

האם גוי נאמן כאשר הוא 'מְסִיחַ לפי תומו'?

הסתברות שהמציאות היא כדבריו, וכגון שעל פי רוב המציאות היא כדבריו - הריהו נאמן.

ולכל הדעות, נאמנותו היא רק במקרה שהאיסור לא 'הוחזק', כלומר, שלא מדובר במקרה שבו אנו חפצים להתיר על פי שיחתו דבר שמוחזק כאסור.

[משנ"ב תקיג, כט, ושעה"צ כו; וראה משנ"ב ל; ביאורים ומוספים דרשו, 21-22]

בהמשך לאמור: בדרך כלל, נאמנות 'מְסִיחַ לפי תומו', היא רק כאשר ההשלכה ההלכתית הנובעת מהשיחה נוגעת לאיסור דרבנן, אך כשהיא נוגעת לאיסור דאורייתא, המשוחח אינו נאמן. ויש אומרים שנאמנות זו ניתנת רק לישראל, ויש אומרים שהיא ניתנת גם לגוי, וכן דעת הרמ"א. אך גם לדעת הסוברים שגוי אינו נאמן, במקרה שבו יש לשיחתו השלכה שלילית הנוגעת אליו, או לעסקיו, וכדומה - כך שניתן להניח כי לא שיקר - ובנוסף, ישנה

האם התרנגולת מטילה ביצים בלילה?

ובתנאי שיש קו יבשתי רצוף ביניהם - לעולם היא לא תטיל ביצה שמקורה בקרקע.

ג. הביצה מבשילה לחלוטין ביום שלפני ההטלה.

ד. ביצה שמקורה בקרקע, או שנשלפה מהתרנגולת ללא הטלה - לא יבקע ממנה אפרוח.

ה. באורח נדיר, התרנגולת עשויה להטיל את הביצה באופן חלקי, ו'למשוך' אותה בחזרה, ולהטילה בהזדמנות אחרת.

[שו"ע תקיג, ו-ז, משנ"ב כב, כג, כה רלה, ושעה"צ לד; ביאורים ומוספים דרשו, 27]

בין ההלכות הנוגעות לביצה שנולדה בשבת וביום טוב, ישנן כמה הלכות המבוססות על סדרי חיי התרנגולת והטלת הביצים, כדלהלן:

א. ביצה שמקורה בתרנגול, תטיל אותה התרנגולת ביום. וביצה שמקורה בחום הקרקע, בדרך כלל תטיל אותה התרנגולת ביום, אבל היא עשויה להטיל אותה גם בלילה.

ב. כאשר יש תרנגול באזור בו נמצאת התרנגולת - אף אם הוא נמצא במרחק של 'שישים בתים' ממקומה של התרנגולת,

* כפי שלמדנו, דבר איסור 'שיש לו מתירין', אינו 'בטל' ברוב, כאשר התערובת היא 'מין במינו'; אבל בתערובת 'מין בשאינו במינו', בטל אף איסור זה ברוב.
* לדעת השולחן ערוך, תבשיל שהתבשל יחד עם ביצה האסורה באכילה, שאינה קלופה - מותר באכילה, מפני שהקליפה מונעת את מטעם הביצה האסורה להיפלט החוצה. ולדעת הרמ"א, יש להחמיר ולנהוג בביצה שאינה קלופה כמו בביצה קלופה.
* אכילת ביצה קלופה שעבר עליה הלילה, אסורה, מפני סכנת 'רוח רעה' השורה עליה. ויש אומרים שבזמן הזה רוח רעה זו אינה מצויה, אך יש מהפוסקים שהביאו את דברי הגמרא להלכה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לספור בספירת העומר כמה מספרים מספק?

בודאי מספר היום הנוכחי - יש אומרים שספירה שאינה וודאית אינה נחשבת לספירה, ואין בה תועלת לצאת מידי ספק; ויש אומרים שעליו לספור את המספרים המסופקים ללא ברכה, ואף רשאי להמשיך ולספור בימים הבאים עם ברכה, לאחר שיוודע לו המספר הנכון.

[שו"ע תפ"ט, ה, ומשנ"ב כ"ט; וראה שעה"צ לו-לו; ביאורים ומוספים דרשו, 65]

לכתחילה יש לדעת בשעת הברכה על ספירת העומר את מספר היום בעומר, אולם, בדיעבד, מי שלא ידע את מספר היום, וברך על דעת שישמע את המספר מאדם הסופר בסמוך אליו, ואכן שמע ואמר את המספר הנכון - יצא ידי חובתו. ומי שאינו יודע את מספר היום, ואין לו אפשרות לברר זאת, אולם באפשרותו לספור מספרים כמה מספרים אשר אחד מהם הוא

הלוח היומי

ג' בתשרי | הגאון רבי חיים יהודה לייב ב"ר אברהם דב אויערבאך זצ"ל ר"י 'שער השמים'

צום גדליה על הריגתו של גדליהו בן אחיקם ע"ה, בשנת ג' אלפים ש"מ. יום השלישי של עשי"ת.

יום זה נחשב ליו"ט במגילת תענית, על שביטלו בו את חובת הזכרת שם שמים בשטרות, אחר שאמרו חכמים 'וכי מזכירים שם שמים בשטרות? למחר פורע זה את חובו ונמצא שם שמים מוטל באשפה' וביטלום.

יארצייט:

תמ"ג: רבי אברהם אבלי ב"ר חיים הלוי גומבינר זצ"ל, מקאליש, בעל מגן אברהם (המג"א).

תרכ"א: רבי ישראל ב"ר גדליה ליפשיץ זצ"ל, בעל תפארת ישראל על המשניות.

תרמ"ו: רבי יצחק דוד ב"ר משה בידרמן זצ"ל, מלעלוב.

תרפ"ט: רבי נפתלי צבי ב"ר משה טרופ זצ"ל, ר"י ראדין של החפץ חיים, בעל חידושי הגרנ"ט.

תר"ץ: רבי שמעון נתן נטע ב"ר דוד צבי שלמה בידרמן זצ"ל, מלעלוב.

תש"ג: רבי אהרן יחיאל ב"ר ירחמיאל משה הופשטיין זצ"ל, מקוזניץ.

תש"ז: רבי חזקיהו יוסף ב"ר חיים אריה מיישקובסקי זצ"ל, אב"ד קריניקי ועוד, וממייסדי וועד הישיבות.

תשנ"ה: רבי אלחנן ב"ר ברוך קונשט זצ"ל, ר"י קול תורה, בעל באר אלחנן.

תשע"ב: רבי גדליה ב"ר אברהם איזמן זצ"ל, משגיח ישיבת קול תורה, בעל גידולי מוסר.

מעלת התפילה והברכות בימים אלו

התפילה בימים אלו מקובלת ביותר, ולכן יש להתפלל בכוונה יתירה בנחת מילה במילה.

(שו"ע סימן תרג)

התיקון שנעשה בעשרת ימי תשובה על ידי האכילה והשתיה בכוונה הראויה, והברכות והמצוות שנעשים באכילה ושתיה זו מתקנים תיקון גדול יותר מעל ידי תעניות.

(הבן איש חי בשו"ת תורה לשמה קמ"ו בשם האריז"ל)

נשתדל בימים אלו שבהם התפילה מקובלת ביותר, להתפלל ולברך בכוונה ובנחת, וכן בעת האכילה נכוין שאנו אוכלים כדי שיהיה לנו כח לעבודת השי"ת.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il